

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงผสมผสาน ทั้ง การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและ สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด เพื่อวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าว กระโดด และเพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กให้มีการพัฒนาแบบก้าวกระ โดด โดยมีวิธีการดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบ ก้าวกระโดด

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหาร โรงเรียน ขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด

ขั้นตอนที่ 4 ร่างกลยุทธ์การบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระ โดด

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระ โดด

ขั้นตอนที่ 6 นำเสนอกกลยุทธ์การบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระ โดด ในแต่ละขั้นตอนของวิธีดำเนินการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบ ก้าวกระโดด มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารสถานศึกษา ขนาดเล็ก ตามขอบข่ายการบริหารงาน ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ

การบริหารงานทั่วไป การพัฒนาแบบก้าวกระโดดของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1.2.1 การบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด โดยการศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมา ความสำคัญ หลักการ แนวคิด รูปแบบและวิธีการบริหารงานใน โรงเรียนขนาดเล็ก ตามนโยบายการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

1.2.2 การพัฒนาแบบก้าวกระโดด ใช้แนวคิดของ Jim Collins (2001) ประกอบด้วย คนที่มีวินัย (DISCIPLINED PEOPLE) ประกอบด้วย ภาวะผู้นำระดับ 5 และการเลือกบุคลากรที่เหมาะสม,ความคิดที่มีวินัย (DISCIPLINED THOUGHT) ประกอบด้วย การยอมรับความจริง และการตัดสินใจที่ดี,การปฏิบัติอย่างมีวินัย (DISCIPLINED ACTION) ประกอบด้วย การมีวัฒนธรรมของวินัย และการรวมพลังผลักดันอย่างก้าวกระโดด,และการสร้างความยิ่งใหญ่อย่างยั่งยืน(BUILDING GREATNESS TO LAST) ประกอบด้วย การสร้างองค์กรที่สามารถปรับตัว ผ่านผู้นำหลายรุ่น และการการยึดมั่นในค่านิยมหลักควบคู่กับความตั้งใจที่จะท้าทายและเปลี่ยนแปลง

1.2.3 การพัฒนากลยุทธ์ ใช้แนวคิดกระบวนการบริหารและวางแผนกลยุทธ์ ของ พงษ์สิทธิ์บริบูรณ์ (2542) ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis) พิจารณา Corporate Analysis จุดแข็ง(Strength) จุดอ่อน(Weakness) โอกาส(Opportunity) และ ภาวะคุกคาม(Threat) และกำหนดกลยุทธ์และจัดวางกลยุทธ์สร้างทิศทางขององค์กร(Generating Strategic Alternatives)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในการวิจัย คือ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด จำนวน 541 แห่ง ได้แก่

2.1.1 โรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ในรอบแรก ระดับปรับปรุง แล้วมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ในรอบสอง ระดับประเมินศึกษา

ระดับดี หรือดีมาก จำนวน 171 แห่ง

2.1.2 โรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ในรอบแรก ระดับพอใช้ แล้วมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ในรอบสอง ระดับประถมศึกษา ระดับดีมาก จำนวน 370 แห่ง

2.2 กลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

2.2.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจาก โรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ในรอบแรก ระดับปรับปรุง และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ในรอบสอง ระดับประถมศึกษา ได้มาตรฐานคุณภาพระดับดี หรือดีมาก จำนวน 171 แห่ง และโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ในรอบแรก ระดับพอใช้ และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ในรอบสอง ระดับประถมศึกษา ได้มาตรฐานคุณภาพระดับดีมาก ซึ่งมีจำนวน 370 แห่ง รวมทั้งสิ้น 541 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1970 : 886) ได้กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาจำนวน 243 แห่ง จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ(Stratified sampling) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ โรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ในรอบแรก ระดับปรับปรุง และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ในรอบสอง ระดับประถมศึกษา ได้มาตรฐานคุณภาพระดับดี หรือดีมาก จำนวน 77 แห่ง และโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ในรอบแรก ระดับพอใช้ และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ในรอบสอง ระดับประถมศึกษา ได้มาตรฐานคุณภาพระดับดีมาก จำนวน 166 แห่ง แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย(Simple random sampling) เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากร ดังตารางที่ 3

**ตารางที่ 3 จำนวน โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลุ่มตัวอย่างแยกตามผลการประเมิน
คุณภาพภายนอก**

โรงเรียนขนาดเล็ก	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ผู้ให้ข้อมูล
ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก ระดับปรับปรุง รอบสอง ระดับประถมศึกษา ระดับดี หรือดีมาก	171	77	231
ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก ระดับพอใช้ และรอบสอง ระดับประถมศึกษา ระดับดีมาก	370	166	498
รวม	541	243	729

2.2.2 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูวิชาการ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยส่งเอกสารไปยังกลุ่มตัวอย่าง 243 แห่ง โดยแจกแบบสอบถามให้ผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียนคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 ฉบับ ครูวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 ฉบับ รวมทั้งสิ้นจำนวน 3 ฉบับ ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 203 โรงเรียน รวม 609 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.54

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด

2.4 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย และการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้เบื้องต้นมากำหนดข้อกระทงในแบบสอบถามและมีกระบวนการตรวจสอบเครื่องมือในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาความถูกต้องของภาษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นดำเนินการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนโยบายการศึกษา 3 คน ด้านผู้บริหารสถานศึกษา 1 คนและด้านวัดผลและวิจัยทางการศึกษา 1 คน (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความครอบคลุมของคำถามและความชัดเจนของภาษาการตรวจสอบพิจารณาตามแบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index ; IOC ของ โรวินELLI (Rovinelli) และ แฮมเบิลตัน (Hambleton) (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2552 : 242) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาที่ใช้ได้ โดยในค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ .50 ถึง 1.00 จากนั้นนำผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิมาเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งแล้วจึงทำการปรับปรุงเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2.5 การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (Hopkins, Stanley and Hopkins, 1990) โดยทดลองสอบถามกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับตัวอย่างที่ใช้จริงคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 แห่ง ค่าระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.99 แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น สภาพปัจจุบัน 0.98 และสภาพที่พึงประสงค์ 0.99

2.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์และรับคืนด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ตามวันเวลาที่ได้นัดหมายไว้

2.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

2.7.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2.7.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด โดยกำหนดคะแนนของคำตอบใน

แบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ ไว้ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความเป็นจริงที่ตรงกับสภาพปัจจุบันและระดับสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความเป็นจริงที่ตรงกับสภาพปัจจุบันและระดับสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตมาก
- 3 หมายถึง ระดับความเป็นจริงที่ตรงกับสภาพปัจจุบันและระดับสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความเป็นจริงที่ตรงกับสภาพปัจจุบันและระดับสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความเป็นจริงที่ตรงกับสภาพปัจจุบันและระดับสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตน้อยที่สุด

2.7.3 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลความหมายตามเกณฑ์การแปลผล ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์เฉลี่ย (ประคอง กรรณสูต, 2538 : 77) ดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด มีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสำคัญความต้องการจำเป็นจากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียน โดยใช้โปรแกรมคำนวณเพื่อหาค่าความต้องการจำเป็นกำหนดโดยวิธีแบบปรับปรุง ที่เป็นผลต่างตามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2552 : 275-279) โดยใช้ค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ซึ่งมีสูตรการคำนวณ คือ

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D)/D$$

I (Importance) หมายถึง ระดับสภาพที่พึงประสงค์ และ

D (Degree of Success) หมายถึง ระดับสภาพปัจจุบัน

และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.1.2 จัดกลุ่มความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส

ภาวะคุกคาม ของการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด

ประกอบด้วย

3.1.2.1 วิธีการวิเคราะห์เมทริกซ์ (Matrix analysis) เป็นวิธีการ

วิเคราะห์ที่เน้นการเสนอผลส่วนที่เป็นจุดแข็ง และจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนาโดยแบ่งตารางออกเป็น 4 ช่องแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่พึงประสงค์ (เกณฑ์ที่ควรจะเป็น) และสภาพปัจจุบัน จุดที่ใช้ในการแบ่งเป็นค่าเฉลี่ยสูงสุด-ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ประเมินว่าเหมาะสมที่จะเป็นจุดตัด (สุวิมล ว่องวานิช , 2550 : 279)

3.1.2.2 พิจารณากลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{modified} สูง เป็นจุดอ่อน / ภาวะคุกคามของสถานศึกษา แสดงว่ามีความต้องการจำเป็นที่ต้องการการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด จึงต้องนำข้อมูลนั้นมาพิจารณาในการนำเสนอกลยุทธ์ที่จะขจัด / ลดจุดอ่อน หรือภาวะคุกคาม สำหรับที่มีค่ากลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{modified} ปานกลาง และที่มีค่าดัชนี PNI_{modified} ต่ำ จะเป็นจุดแข็งของสถานศึกษา ผลการประเมิน โดยใช้การวิเคราะห์เมทริกซ์ (Matrix analysis) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (สุวิมล ว่องวานิช, 2552 : 275-279)

3.1.3 นำข้อมูลจากการวิจัย มาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ในรูปแบบ SWOT Matrix เพื่อนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์การบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับรางวัลพระราชทาน มีรายละเอียด ดังนี้

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

3.2.1.1 ประชากรในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ประจำปี 2554 จำนวน 13 แห่ง

3.2.1.2 กลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาจากโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ประจำปี 2554 จำนวน 4 แห่ง ทุกภาค

3.2.2 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ประจำปี 2554

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมีเนื้อหาเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของโรงเรียนขนาดเล็กให้มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด

3.2.4 การสร้างเครื่องมือในการวิจัยและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำประเด็นคำตอบจากขั้นตอนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณมาสังเคราะห์เป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ และมีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์โดยอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์แล้ว จึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการสถานศึกษารางวัลพระราชทานขนาดเล็กหลังจากที่ได้รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกรณีศึกษาแล้ว โดยกำหนดเวลาเก็บข้อมูลสถานศึกษา ทั้งนี้ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยว่าผู้วิจัยต้องการศึกษากลยุทธ์และการแก้ปัญหาการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด รวมทั้งชี้แจงขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิเคราะห์โดยมีการตรวจสอบและตีความข้อมูลตลอดเวลาขณะที่ปฏิบัติการภาคสนาม มีการจัดทำบันทึกภาคสนามไว้อย่างละเอียดและเป็นระบบตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่ได้กำหนดไว้อย่างกว้างเพื่อตอบปัญหาการวิจัย สำหรับวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการจำแนกประเภทข้อมูล (typological analysis) การเปรียบเทียบข้อมูล (comparison) และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (analytic induction)

3.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์โรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รางวัลพระราชทานมาวิเคราะห์ร่วมกับวิธีการ/แนวทาง/กิจกรรมจากการสอบถาม เพื่อนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด

ขั้นตอนที่ 4 ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้วิจัยร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดดจากการวิเคราะห์และประมวล จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม จากการวิเคราะห์ ความสำคัญ ความต้องการจำเป็นจากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และวิธีดำเนินงานและกลยุทธ์ จากการสัมภาษณ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับรางวัลพระราชทานมาวิเคราะห์สังเคราะห์และร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด(ร่าง 1)

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด มีรายละเอียด ดังนี้

5.1 การตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา การบริหารสถานศึกษา การวิจัยและประเมินผลและมีความรู้ ความสามารถและมีผลงานวิชาการที่เกี่ยวกับการบริหาร โดยผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 15 คน ทำการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Groups discussion)และปรับปรุงกลยุทธ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ(ร่าง 2) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้ทรงคุณวุฒิในการขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด

5.1.2 กำหนดวัน เวลา สถานที่และคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 1) ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน
- 2) ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน
- 3) ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิจัยและวัดประเมินผล จำนวน 3 คน
- 4) ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านนโยบายการศึกษา จำนวน 2 คน
- 5) ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านนิเทศการศึกษา จำนวน 2 คน
- 6) ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านครูผู้สอน จำนวน 1 คน

รวมผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินตรวจสอบกลยุทธ์ฯ ทั้งสิ้น 15 คน

5.2 เครื่องมือในการตรวจสอบกลยุทธ์

เครื่องมือในการประเมินความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของกลยุทธ์ ที่ได้จากการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม ข้อค้นพบ จากการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภาวะคุกคาม นำเสนอในรูปแบบของเอกสาร ได้แก่

5.2.1 สรุปโครงร่างวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา คำถามในการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย นิยามศัพท์ กรอบความคิดในการวิจัย และขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

5.2.2 ข้อมูลวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ในรูปแบบ SWOT Matrix ที่นำมากำหนดกลยุทธ์

5.2.3 ร่างกลยุทธ์การบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด

5.2.4 แบบประเมินความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของกลยุทธ์

5.3 การสร้างเครื่องมือ

5.3.1 ศึกษาแบบประเมินกลยุทธ์จากเอกสาร จากหนังสือการสร้างกลยุทธ์

5.3.2 นำผลการศึกษากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม มากำหนดกลยุทธ์และนำข้อกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง แนวทาง วิธีการ และกิจกรรมที่ต้องดำเนินการในกลยุทธ์นั้นมาใส่ในแบบประเมิน ตามหัวข้อ ความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของกลยุทธ์

5.3.3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมก่อนการดำเนินการ สันทนากลุ่ม

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.4.1 ผู้วิจัยนำร่างกลยุทธ์ ๓ 1 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโดยใช้แบบประเมินที่สร้างและรับคืนด้วยตนเองตามวันเวลาที่กำหนด

5.4.2 นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข กำหนดร่างกลยุทธ์ ๓ 1 นำเสนอในการประชุม สันทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญประเมินโดยใช้แบบประเมินตามหัวข้อ ความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของกลยุทธ์

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญมาประมวลข้อสรุป ข้อเสนอแนะดังนี้

5.5.1 ประเมินร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดดในด้านความถูกต้องและความครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของกลยุทธ์หลัก โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.5.2 ประเมินร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดดในด้านความถูกต้องและความครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของกลยุทธ์รอง โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.5.3 ประเมินร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดดในด้านความถูกต้องและความครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของแนวทาง วิธีการ และกิจกรรม โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.5.4 สรุปผลข้อเสนอแนะที่ได้จากการถอดเทปบันทึกเสียงของผู้ร่วมประชุมสัมมนา กลุ่ม (Focus Groups discussion)

ขั้นตอนที่ 6 นำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการประเมินด้านความถูกต้องและความครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และดำเนินการตามขั้นตอนนี้

6.1 นำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อพิจารณาและให้ความคิดเห็น

6.2 แก้ไขและปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดดตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

6.3 สรุปเป็นกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด และดำเนินการจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อนำเสนอคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

6.4 ขยายผลและเผยแพร่กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดดให้กับโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานทางการศึกษาต่อไป

แผนภาพที่ 5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยทั้ง 6 ขั้นตอน สามารถสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย	การดำเนินการวิจัย	ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ
ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย	ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด	แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าว	ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด
ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด	นำสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาวิเคราะห์ค่าความสำคัญความต้องการจำเป็นโดยวิธี PNI modified มาจัดลำดับเพื่อวิเคราะห์ SWOT วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ศึกษาการบริหารจากโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับรางวัลพระราชทาน จำนวน 4 โรงเรียน โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน	จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด
ขั้นตอนที่ 4 ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด	ร่างกลยุทธ์จากการกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม วิเคราะห์ค่าความสำคัญความต้องการจำเป็นโดยวิธี PNI modified วิเคราะห์ สังเคราะห์ วิธีดำเนินการ กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ และกลยุทธ์รองการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด(ร่าง 1) วิธีดำเนินการ และกลยุทธ์หลักการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด(ร่าง 1)
ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด	ตรวจสอบร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)	กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด (ร่าง 2)
ขั้นตอนที่ 6 นำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด	ปรับปรุง และนำร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดดตามความเหมาะสม	กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด (ฉบับสมบูรณ์)